

Z cizích revuí.

Rivista di Artigleria e Genio, ročník LXX. (1931).

Květen.

Ochrana obyvatelstva před leteckými útoky. (Gen. Giannuzzi Savelli.)

Chránití důležitá střediska výrobní, zásobovací, citlivé body komunikační a pod., prostředky aktivními neb pasivními je problém, který již za války byl z části vyřešen.

Vyřešití jej zcela je naléhavou prací míru, jež se musí setkat s úspěchem, použije-li se cenných zkušeností z války při budování nových objektů.

Daleko nesnadnější je ochrana velkých měst resp. jejich obyvatelstva, v němž bude nepřítel neustálými útoky ohrožovati morální podklad státu.

Přezkřuže doporučováně prostředky ochrany — budování úkrytů, plynovou výzbroj a pod. dochází autor k názoru, že prostředky tyto buď nedostačují, nebo vyžadují nesmírného nákladu. Navrhuje proto jiný způsob ochrany, a to evakuaci všech, jichž přítomnost pro vedení války v městě není nezbytně nutná (úředníci, dělníci a pod.). Evakuace musila by se řídití jednak možností dopravy, jednak zájmem zemědělství, jemuž by dodala cennou náhradu za odešlé pracovní síly k intensivnější produkci, již je za války potřebí. Provedení tohoto plánu stojí v cestě dosti značné obtíže, jež by se však plánovitou přípravou daly odstraniti.

Odchylky ve způsobu výcviku a v použití dělostřelectva. (Gen. Targa.)

Jedním z nejdůležitějších faktorů, kterými se musí velitel polní baterie při provádění svých úkolů — průzkum a zaujetí palebného postavení, příprava resp. zahájení střelby — řídití, je čas.

Školiti velitele baterií a konečně i oddílů v tomto směru považuje autor za nezbytnou složku výcviku.

Pod pojmem řídití se časem nerozumí autor jen případy rychlého využití několika minut, nýbrž i hospodaření časem a jeho plné využití. Navrhuje proto vždy při výcviku stanovití čas, stojící k dispozici, a to tak, aby velitel baterie pracoval za různých podmínek, a kontrolovati pak, jak daného času využití. Tak lze vycvičiti velitele baterie k práci rychlé při nedostatku času, a k práci metodické, je-li času dostatek. (Pokračování.)

Střelné zbraně v USA, koncem roku 1930. (G. G.)

Poloaautomatické pušky.

Pěchota v USA zkouší pušky systémů Pedersen a Garand. Pravděpodobně bude zaveden systém Garand ráže 7 mm, nebo nový typ ráže 7'62 mm, jehož váha nepřesahuje váhu obyčejné pušky.

Kulomety.

Ve výzbroji zůstal typ Browning, který byl po válce nepatrně pozměněn. Dále byl zaveden kulomet téhož typu ráže 12'70 mm proti letadlům. Zajímavou novinkou je u tohoto kulometu řešení lafety. Ta má podvozek, který nese trojnožku, a jakýsi druh kolešny se střelivem. Lze ji použítí jak při střelbě proti letadlům, tak i na cíle pozemní. Lafeta se právě přiděluje útvarům.

Pro letadla aw se vyrábí nový typ Browning ráže 7'62 mm, který je mnohem lepší než typ dosud užívaný. Je velmi vhodný pro synchronisovanou střelbu. Maximální rychlost střelby 1500 ran za minutu.

Pro výzbroj praporů protiletadlového pluku armádního sboru studují se dva typy pohyblivých lafet pro kulomety Browning ráže 12'7 mm. Typ T 1 pro 4 kulomety a T 2 pro dva kulomety.

Model T 1 je namontován na šestikolové auto s výkyvnými poloosami, šestiválec o 93 HP. Auto se pohybuje v každém terénu. K tomu účelu jsou jednak kola dvojítá, jednak lze na ně snadno upevnit ocelové pásy. Větší část vozidla je vyrobena z duraluminia. Má místo pro 16 osob. Maximální rychlost na dobré cestě je 60 km. Platforma má zařízení, které umožňuje ji horizontovat, nepřesahuje-li náklon 10°. Lafeta nese kolébku se 4 kulomety a potřebné přístroje — stereoskopický dálkoměr a výškoměr (o základně 3 m) a počítač prvků Vickers. Osy kulometů jsou rovnoběžné, lze je však z této polohy vysunouti. Pozorovatel stereoskopický může střeliti buď současně ze všech kulometů nebo jen některými. Počítač Vickers udílí všem současně odměr i náměr, opravený již o nadběh a účinek větru. Kulomety mají rychlost 600 ran za minutu. Pro snadnější pozorování užívá se trasovacího střeliva. Obsluha je kryta lehkým krytem proti střelám kulometu. Tyto kulomety jsou rovněž vhodnou zbraní proti pancéřovým autům, neboť průraznou střelou prostřelí pancíř 12'7 mm silný na dálku 900 m.

Lafeta typu T 2 je upravena tak, že se dá namontovati na jakoukoliv chassis o nosnosti 1½ t, nebo použití na zemi. Skládá se základního kruhu s nosičem, na němž je kolébka s 2 kulomety, přístroje pro střelbu a sedátko střelce. Vzájemná poloha kulometů, střelce a přístrojů se nemění ani při odměru ani při náměru. Míření provádí se muškou a stereoskopickým dálkoměrem, jímž míří vidí vzájemnou polohu cíle a trasovacích střel. Náměr a odměr dává se současně dvěma páskami, spouští se pedálem. Lafeta nese 1200 ran pro každý kulomet a má místo pro dva muže.

Střelivo puškové a kulometné.

Nová střela váží 11'15 g, má počáteční rychlost 808 msek. a dostřel 5000 m. Střely jsou obyčejné, trasovací a průrazné.

Střela trasovací kalibru 7'62 mm je viditelná za dne na 1000 m, kalibru 12'7 mm asi na 1800 m. Tato střela váží 48'6 g, dává dostřel 6800 m a hodí se také jako zápalná střela na balony a letadla.

Střela průrazná váží 10'89 g, má vnější část z kalené oceli a na 85 m prorazí chromoocelovou desku 15 mm silnou.

Dělostřelectvo pěchoty.

Ve výzbroji je dosud 37 mm kanon vz. 16. Ten bude nahrazen novým zlepšeným kanonem téže ráže vz. 2 s lafetou vz. 1. Dostřel má 5'5 km a vodorovný rozsah střelby 67°. Na 450 m prorazí pancíř 25 mm silný. Lafeta je tažena prostřednictvím malé kolesny se střelivem jedním soumarem. Dělo se dá rozložit na 4 části o váze menší než 46 kg pro dopravu lidmi.

Proti letadlům a tankům byl konstruován nový kanon téže ráže. Doposud byly vyrobeny jen 3 kusy. Počáteční rychlost je asi 900 m.

Dá se pravděpodobně montovati na chassis nebo pojízdnou lafetu.

Minomet Stokes, dosud ve výzbroji používaný, byl opatřen novou střelou váhy asi 5'5 kg o dostřelu 650 m, která zaručuje větší stabilitu. Elevace je od 40° do 75°, vodorovný rozsah střelby 17°, váha 49'94 kg.

Tímto minometem je vyzbrojena u každého pluku jedna rota.

Minomet Stokes bude nahrazen 75 mm pěchotním moždířem vzoru M 1, který váží v palebném postavení 165 kg a střelou 4'6 kg těžkou dosahuje dostřelu 1800 m. Má kapalinovou brzdu a vzpruhový vratník, možnost elevace 80°, vodorovný rozsah střelby 13°. Dá se rozložit na 5 částí o váze 43 kg.

Dělostřelectvo horské (na soumarech).

Ve výzbroji jsou kanon 75 mm nevyhovuje jak donosností, tak stabilitou. Již po několika letech se studuje 75 mm houfnice, která jej má nahradit. Tato houfnice váží v palebném postavení 592 kg a při váze střely 6'8 kg střelí na 8200 m. Pro dopravu potřebuje šesti soumarů, což je její nevýhodou. Jinou vadou je snadné znečištění závitů, které ztěžuje sestavení děla. Přes to se zdá, že toto dělo patří mezi nejlepší svého druhu. (Pokračování.)

Mjr. Karel Svoboda.

Literární přehled.

Generál Max Schwarte: Poučení ze světové války v příkladech. Berlín 1931, Mittler.

Svazek 1., sešit 2. — Pplk. Cochenhausen: Dělostřelecká příprava v palebné posíci a v volném terénu.

Autor srovnává dělostřelecké přípravy dvou útoků, kterých se zúčastnil, t. j. na les Caillette u Verdunu dne 1. června 1916 a na vsi Antonajcie a Uleczy na ruské frontě 10.—11. září 1915. Ukazuje na obou případech, jak se dělová palba přizpůsobuje charakteru boje, jehož je pouhou součástí, a jak by bylo nesprávné hledat nějaký univerzální způsob vedení dělové palby, který by se hodil právě tak pro útok ve volném terénu jako na silně opevněnou posíci.

Nejdříve popisuje útok 7. záložní divise na les Caillette, který byl silně opevněn a kde polní opevnění využívala částic a zbytků betonových permanentních opevnění.

Německé dělostřelectvo stálo po celé měsíce v dokonale vybudovaných palebných postaveních a mělo k ruce dokonalé a spolehlivé plány 1:10.000 a někde i 1:5.000. Terén byl tak nepříznivý pro pozorování, že v malé pancéřové věžičce, zbylé z francouzských opevnění, seděli pozorovatelé jedenácti baterií. Telefonní linky odtud byly několikrát za den přestřeleny a spojení se navazovalo znovu jen s velkými potížemi. Proto se dávala přednost střelbě podle plánu, která však působila značné ztráty vlastní péchotě vlivem rozptylu značně vystřelených děl.

Východní útočná skupina byla složena z I. bavorského armádního sboru, X. záložního sboru a XV. armádního sboru. Záložní sbor měl v 1. sledu (od východu) 1. pěší divisi a 7. záložní divisi, na západ od této divise byla 2. bavorská divise I. sboru.

7. záložní divise vystřídala 6. pěší divisi na úseku asi 1 km širokém a pone-

chala si její dělostřelectvo. Dělostřelectvo 7. zál. div. nemohlo se zúčastnit přípravy útoku pro nedostatek vybudovaných palebných postavení. Divisi, útočící se 2 pluky v 1. sledu, bylo podřízeno 9 lehkých kanonových baterií 6. p. divise a 8 těžkých, 18 středních a 18 lehkých minometů. Jejich palba byla však prováděna podle celkového plánu palby X. záložního sboru. Palba tohoto dělostřelectva byla při děl. přípravě zesílena v úseku západního pluku palbou 8 moždířových a 5 těž. houfnicových baterií I. bavorského sboru a 3 leh. houfnicových baterií 5. pěší divise, v úseku východního pluku pak palbou 8 moždířových a 3 těž. houf. baterií X. zál. sboru a 3 leh. houfnicových baterií 6. pěší divise.

Před útokem předcházelo 30/5 postupné zastrlení všech baterií na cíle, částečně s leteckým pozorováním. Dne 31/5 od 7 hod. do 20 hod. byla prováděna „klidná ničivá palba“, pro kterou bylo určeno 150 ran pro moždíř a 250 ran pro těžkou nebo lehkou houfnici. Odpoledne byly francouzské baterie umlčeny plynem. V noci na 1/6 provádělo veškeré dělostřelectvo rušivou palbu na posíci a na dělostřelectvo; spotřebovala 50 ran pro baterii. Dne 1/6 ve 4 hod. 30 min. zahájilo palbu nejtěžší dělostřelectvo jako odpověď na francouzskou palbu, zahájenou ve 4 hod. V 7 hod. zahájily dělostřelectkou přípravu minomety, v 7 hod. 30 min. ostatní dělostřelectvo. Celá francouzská posíci až přes 1. cíl útoku, ležící 500 m od východí základny útoku, byla pokryta palbou. Každé půl hodiny byla palba posunuta na zadnější prvky posíci a zase vrácena zpět, aby protivník byl klamán o okamžiku vyrazení útoku. Od 6 hod. bylo současně neutralisováno dělostřelectvo plynovým i brisantním střelivem. V 9 hod. 15 min. byla palba všech baterií soustředěna na přední prvky obránců a o 9 hod. 30 min. vyrazila péchota vedená pohyblivou palebnou přehradou